

> Retouradres Postbus 3006 9701 DA Groningen

Dhr. A.F. Gaastra, Directeur-Generaal, ministerie van Economische Zaken en
Klimaat

Dhr. C.B.F. Kuijpers, Directeur-Generaal ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

**Instituut Mijnbouwschade
Groningen**

Bezoekadres
Cascadeplein 10
9726AD Groningen

Postadres
Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

Datum 1 april 2021
Betreft Samenwerking IMG-NCG

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Bezoekadres Paterswoldseweg
1
9726 BA Groningen

Postadres
Postbus 3006
9701 DA Groningen

Geachte heren,

Op 22 januari is tussen EZK, BZK, NCG en IMG de samenwerking tussen IMG en NCG besproken. Naar aanleiding van dit overleg zijn aanvullende vragen gesteld, is een structureel overleg ingepland en in de Tweede Kamer is ondertussen ingestemd met het wetsvoorstel Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen aangenomen.

Ons kenmerk
NCG /IMG

In de behandeling van dit wetsvoorstel zijn een aantal amendementen en moties aangenomen over de samenwerking tussen IMG en NCG. Het gaat dan onder andere om amendement 32 (betere samenwerking/afstemming en een voorhang voor AMvB) motie 60 en amendement 44.

Wij zijn met elkaar over de uitwerking daarvan in overleg en zullen EZK en BZK waar nodig vanzelfsprekend betrekken.

De meeste van de aanvullende vragen vanuit EZK en BZK zijn rond het Wetgevingsoverleg in de Kamer al separaat beantwoord. Hierna treft u, met excuses voor de vertraagde beantwoording, een schriftelijke weergave daarvan aan.

Verder is in het overleg van januari ook gesproken over de gegevensdeling. NCG en IMG werken aan een efficiënte en rechtmatige onderlinge gegevensuitwisseling. Hiervoor zijn procesafspraken gemaakt in de vorm van een gegevensuitwisselingsovereenkomst, en er is onder meer een beveiligde omgeving ingericht om dossierinformatie te kunnen delen. In de praktijk blijkt dat verschillen in de inhoudelijke processen soms vragen om een vertaalslag. Dit heeft enige tijd nodig gehad en NCG en IMG weten elkaar hierin elkaar thans goed te vinden.

NCG en IMG maken de komende periode afspraken over de gegevensuitwisseling ten behoeve van de regeling immateriële schade. Voorts vindt in het kader van

acut onveilige situaties (AOS) gegevensdeling tussen IMG en NCG plaats op basis van toestemming van de betrokkenen. NCG gebruikt deze informatie om efficiënter en voortvarender op te kunnen treden bij adressen waar zich een onveilige situatie voor doet. Tevens vindt er overleg plaats over de AOS-adressen tussen IMG, NCG en gemeentes. Tenslotte is er regelmatig overleg tussen NCG en IMG over eventuele nieuwe gegevensdelingen. Bovenstaande gegevensdelingen vinden plaats op basis van de AVG-gronden wettelijke plicht en taak van algemeen belang.

Ons kenmerk
NCG / IMG

IMG en NCG hanteren thans de lijn dat voor de uitwisseling van dossierstukken toestemming van de eigenaar nodig is. Het vragen om toestemming kan tot vertraging in een proces leiden of tot een inefficiënte behandeling, bijvoorbeeld bij AOS-adressen waar het ontbreken van toestemming tot dubbel werk en dubbele kosten met betrekking tot een inspectie kan leiden. IMG en NCG hebben hierin een proces vormgegeven, maar zijn in voorkomend geval afhankelijk van de toestemming van de eigenaar.

IMG en NCG hebben het aanbod om eventueel de Autoriteit Persoonsgegevens om advies te vragen met dank in overweging genomen. Graag stellen we voor om, op basis van de huidige samenwerking en ontwikkelingen, aan de landsadvocaat voor te leggen of het mogelijk is om in combinatiedossiers zonder voorafgaande toestemming van de eigenaar dossierstukken te delen. En zo ja, welke stukken. En zo nee, of er nog mogelijkheden zijn om hierin met wet- en regelgeving te voorzien. Aangezien de landsadvocaat zowel NCG als IMG adviseert, zouden we de adviesvraag gezamenlijk willen uitwerken, voorzien van enkele voorbeelden. Ons voorstel is daarom om eerst dit advies te vragen en waar nodig dan met een verzoek aan de AP te komen. Graag overleggen we met u over het voorgaande.

Vanzelfsprekend tot nadere toelichting bereid.

Vriendelijke groeten,

Peter Spijkerman
Algemeen directeur NCG

S.C.J.J. (Bas) Kortmann
Voorzitter Bestuur IMG

Beantwoording vragen d.d. 21 januari

1. In hoeveel gevallen is er sprake van samenloop, zowel in het verleden, nu, als (naar verwachting) in de toekomst?;

NCG en IMG hebben in 2020 gekeken bij hoeveel van de ruim 26.000 adressen uit de versterkingsoperatie sprake is van een schademelding bij het IMG.

Daaruit volgde dat op circa 71 procent geen schademelding is gedaan. Bij de 29 procent die dat wel deed was de schade vaak al afgehandeld, zo bleek uit deze inventarisatie. Daarnaast is gekeken naar samenloop bij de impactvolle dossiers en de urgente combinatiedossiers (zie paragraaf "Voorlopige ervaringen met impactvolle dossiers | Programma Urgente combinatiedossiers" van de in oktober 2020 aan EZK en BZK verstrekte notitie Tussentijdse stand van zaken Convenant NCG – TCMG/IMG). Geconstateerd is dat de dossiers die bij NCG bekend staan als 'bijzondere situatie', bij IMG ook vaak het kenmerk 'urgentie' hebben. Uiteindelijk zijn er 20 adressen geschikt gebleken voor een gecombineerde behandeling inclusief een gezamenlijke opname. Bij een derde van de dossiers die bekend zijn bij het versterkingsprogramma bijzondere situaties (VBS) is er geen schademelding gedaan op dat adres. Bij een kwart van deze dossiers is de schademelding onder het IMG reeds afgehandeld, maar loopt de versterking nog wel. In 1% van de gevallen kan de gecombineerde behandeling worden ingezet.

Zoals toegelicht in de brief van 21 januari zien wij met name toegevoegde waarde bij complexe dossiers. Geconstateerd is dat de dossiers die bij NCG bekend staan als 'bijzondere situatie', bij IMG ook vaak het kenmerk 'urgentie' hebben. In die gevallen zullen NCG en IMG waar nodig bewoners actief informeren. Een hele grove inschatting is dat om circa 5 tot 10 dossiers per week gaat, waarbij vanuit bewoners dan wel medewerkers een verzoek tot samenwerking komt.

2. Kunnen jullie een beeld schetsen van hoe eigenaren aankijken tegen samenloop? Wat willen zij? Wat zijn concrete redenen van eigenaren om daar wel of geen gebruik van te willen maken?

Hoe bewoners daar tegenaan kijken verschilt. De schadeafhandeling en de versterking kennen, hetgeen logisch is vanwege de doorgaans grotere impact van de versterking, een verschillend tempo. Veel bewoners kiezen daarom niet voor een gezamenlijke behandeling. Bij complexe langlopende dossiers zijn de ervaringen dat bewoners meerwaarde zien in de gezamenlijke aanpak. Bewoners waarderen het dat beide organisaties in staat zijn een integraal dossierbeeld te schetsen en dat zij het gevoel hebben met hun vragen overal terecht te kunnen. In bijvoorbeeld

gezamenlijke opnames ervaren zowel IMG en NCG-medewerkers, als inspecteurs, maar ook bewoners tot op heden weinig meerwaarde.

3. Kunnen jullie voorbeelden geven van gevallen waar de samenwerking goed is verlopen? Wat heeft dit voor de eigenaren opgeleverd?

Er zijn inmiddels een heel aantal dossiers waarbij de samenwerking goed verloopt en van meerwaarde is voor de eigenaren. We lichten de volgende voorbeelden eruit:

Voorbeeld1

In een dossier in het kader van versterken werd door een deskundige van de NCG aangegeven dat er behoorlijk wat aan de hand was met fundering. Bij navraag bleek dat de IMG het dossier al kende naar aanleiding van een aanvraag voor schadevergoeding. De deskundigen van NCG en IMG zijn gevraagd om aan de hand van bevindingen een presentatie te houden om met elkaar de urgentie van het dossier te duiden. De urgentie bleek evident; de woning was aan het wegzakken, waarbij al snel duidelijk werd dat schade herstellen en versterken geen oplossing was. In samenspraak is er binnen een week een besluit genomen door de NCG om over te gaan tot sloop/nieuwbouw.

Voorbeeld 2:

Dit dossier werd naar voren gebracht door de IMG. Het ging in dit geval om een boerderij met gezin, waar veel aan de hand was. Daarnaast speelde schade en versterken als een rode draad in hun leven. Dit dossier is vervolgens door NCG en IMG direct gezamenlijk opgepakt en geprioriteerd. In een periode van 6 weken was er zowel een schaderapport als ook een versterkingsrapport gereed. Er lag dus een totaalplaatje op tafel, waarbij in samenspraak met de bewoners wordt nagedacht over versterken en herstel of sloop/nieuwbouw.

Ook zijn er mooie voorbeelden over samenwerking op een aantal dossiers met funderingsproblematiek. Hier is door een externe partij onderzoek naar gedaan. Er wordt nauw samengewerkt door NCG en IMG, waarbij bewoners ook toestemming hebben gegeven voor die samenwerking. Doel is om de bewoners te faciliteren richting een totaalplaatje met inzicht in schade en versterken. Dit geeft bewoners inzicht, waardoor ze een keuze kunnen maken en weten waar ze aan toe zijn. Ook het samenbrengen van vergoeding in relatie tot versterken komt hierin aan de orde. Hierbij moet gedacht worden aan het aanwenden van schadevergoeding (met toestemming van de aanvrager) voor herstel onder regie van de NCG of waar de gezamenlijke inzet van schade en versterkingsgeld toe kan leiden. Hiervoor heeft de bewoner de keuze van sloop/nieuwbouw, omdat ze dan exact weten hoeveel geld ze eventueel moeten bijleggen.

4. Zijn jullie voornemens om alle eigenaren waar samenloop speelt actief te benaderen? Zo ja, wanneer en hoe? Zo nee, waarom niet? Als jullie daarbij tegen obstakels aanlopen: kunnen EZK/BZK daar iets in betekenen?

Ons kenmerk
NCG / IMG

Zoals toegelicht in de brief van 21 januari zien wij met name toegevoegde waarde bij complexe dossiers. Geconstateerd is dat de dossiers die bij NCG bekend staan als 'bijzondere situatie', bij IMG ook vaak het kenmerk 'urgentie' hebben. In die gevallen zullen NCG en IMG waar nodig bewoners actief informeren. Een hele grove inschatting is dat om circa 5 tot 10 dossiers per week gaat, waarbij vanuit bewoners dan wel medewerkers een verzoek tot samenwerking komt. Vooralsnog lopen wij daarbij niet tegen obstakels aan.

In de basis geldt voor samenloop dat als de aannemer tijdens de uitvoering van de versterking (verborgen) schade tegenkomt, de NCG dit meeneemt tot een bedrag van ongeveer 2.500 euro. Boven dit bedrag schakelt NCG met IMG. Doel is een praktische oplossing voor de bewoner, zonder dat er vertraging optreedt in de realisatie.

5. Hoe borgen jullie dat schade en versterken altijd in samenhang wordt opgepakt als eigenaren dit verzoeken? Hoe pakken jullie dit gezamenlijk aan en wat is het stappenplan waar eigenaren dan doorheen lopen? Ook als dit objectief gezien vertraging oplevert voor de afhandeling (eigen keuze van de eigenaar)?

Dit wordt geborgd in de gezamenlijk aanpak van NCG en IMG, welke wordt uitgevoerd door het zogeheten combinatieteam. De keuze van de bewoner is, zoals ook toegelicht in de tussentijdse stand van zaken, leidend. Ondanks deze vertraging is er voor IMG en NCG, als de bewoner daarmee instemt, geen bezwaar om de gezamenlijke aanpak voort te zetten.

6. Hoe werken jullie samen bij (agrarische) ondernemers en wat zijn de ambities ten aanzien van deze doelgroepen?

NCG en IMG zijn beiden betrokken bij het agroprogramma. In dat kader kan ook op casus niveau bekeken worden hoe knelpunten opgelost kunnen worden. Samenwerking van IMG en NCG vindt plaats waar het gebouw, waardedaling en vermogensschade kan betreffen. Echter, ook andere deskundigen en specialisten uit de sector kunnen waar mogelijk aansluiten als het gaat om een totaalplan om toekomstgericht en duurzaam te kunnen ondernemen. Ten aanzien van de (agrarische) ondernemers is sprake van een maatwerkaanpak.

7. Hoe staat het met de voorbereiding van één zaakwaarnemer? Vanaf wanneer wordt dat ingericht? Kunnen EZK/BZK hier iets in betekenen?

De status op dit moment is dat voor een aantal geselecteerde combinatiedossiers geldt dat wordt gewerkt met het buddy-systeem: bewoners- en zaakbegeleiders zijn aan elkaar gekoppeld en borgen dat een integraal dossierbeeld ontstaat. Dit draagt bij aan de gesprekken met bewoners aan tafel. Doel is om het aantal contactmomenten te verlagen en de bewoner op deze manier te ontzorgen. De ervaringen met dit

buddy-systeem worden betrokken bij de evaluatie. Ook bewoners worden in dit kader gehoord.

8. **In de brief staat dat er een telefonisch keuzemenu is waarin mensen kunnen kiezen tussen schade en versterken. Is er ook een keuzeoptie voor samenloop op beide? Zo nee, waarom niet?**

Nee, er is geen keuzeoptie voor samenloop op beide. Zie ook beantwoording vraag 2.

9. **Welke winst kan nog behaald worden ten aanzien van samenloop?**

In de brief van 21 januari jl. staat beschreven welke speerpunten we voor 2021 willen oppakken. Daarnaast wordt met de komende evaluatie systematisch de huidige samenwerking doorlopen, maar wordt ook gekeken naar eventuele nieuwe vormen van samenwerking.

In de brief staat dat na het sluiten van het convenant een gezamenlijk projectteam is gestart. Iets verderop in de brief staat dat er bij de NCG een incidentenfunctionaris wordt aangesteld die schrijnende situaties gaat signaleren (de IMG heeft er al een) en dat er een gezamenlijk team wordt ingericht, waar dossiers door tijdige onderkenning gemonitord, geprioriteerd en behandeld kunnen worden op basis van complexiteit of wanneer sprake is van een schrijnende situatie.

10. **Gaat het hier over een aanvullend gezamenlijk team t.o.v. van het al eerder ingerichte gezamenlijke team? Zo ja, wat is het verschil tussen beide teams?**

Klopt, het gaat om een aanvullend gezamenlijk team, het zogeheten Interventieteam. Dit team is specifiek gericht op schrijnende situaties. Dit team gaat structureel samenwerken en de afgevaardigden vanuit NCG en IMG hebben voldoende mandaat en doorzettingsmacht om dossiers adequaat af te handelen. Ook buiten deze complexe dossiers zullen dossiers gezamenlijk worden opgepakt, zolang dat niet leidt tot vertraging in de afhandeling en de bewoner de gezamenlijke behandeling wenst. Het al eerder ingerichte team wordt het combinatieteam genoemd. Het combinatieteam is één van de toeleveranciers aan het Interventieteam. De governance, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden van het Interventieteam en de relatie met het combinatieteam worden momenteel nader uitgewerkt door de incidentfunctionarissen van beide organisaties.

11. **Wanneer is er sprake van een 'complexiteit' of een 'schrijnende situatie'? Wat is het verschil?**

Zie bovenstaande beantwoording vraag 10. De taak van het Interventieteam wordt nader uitgewerkt.

12. **Hoe gaan de beide functionarissen en teams met elkaar samenwerken?**

Zie beantwoording vraag 10. De exacte vorm van samenwerking wordt nader uitgewerkt

13. Hoe worden gemeenten, maatschappelijke organisaties en de Commissie Bijzondere Situaties betrokken?

Het betrekken van bovengenoemde partijen vindt plaats in reguliere overleggen.

14. Is er bij informatie-uitwisseling een probleem met betrekking tot de AVG? Zo ja, waar zit dat probleem precies in en kunnen EZK/BZK daar iets in betekenen?

Zoals hiervoor al aangegeven willen IMG en NCG een gezamenlijk adviesaanvraag voorleggen aan de landsadvocaat.

15. In de brief staat dat in de eerste helft van 2021 de evaluatie zal worden uitgevoerd. Hoe staat het met de evaluatie en wanneer worden de resultaten hiervan bekend gemaakt?

Op 11 september 2019 hebben de IMG en NCG een samenwerkingsconvenant getekend. Sinds de ondertekening hebben een aantal majeure veranderingen in het dossier plaatsgevonden (o.a. transformatie NCG naar een uitvoeringsorganisatie, overgang TCMG naar IMG, nieuwe bestuurlijke afspraken en nieuwe dienstverlening zoals Waardedaling) en is er een brede maatschappelijke en bestuurlijke behoefte om de samenwerking tussen de IMG en NCG te verbeteren.

Naar aanleiding daarvan zal de eerste helft van 2021 de samenwerking tussen NCG en IMG worden geëvalueerd. Dit biedt daarbij de mogelijkheid om het effect van deze wijzigingen op de gestelde doelen inzichtelijk te maken maar ook of er samenhang is met de funderingsproblematiek. De verwachte output van de evaluatie is een feitelijke, en waar mogelijk, een kwantitatieve beschrijving van de stand van zaken voor een bepaald aspect van de samenwerking, met daarbij ook eventuele knelpunten en verbetermogelijkheden.

Door de samenwerking systematisch te doorlopen bestrijken we de gehele breedte en diepte van de (mogelijke) samenwerking, inclusief eventuele nieuwe vormen van samenwerking. Op dit moment zijn de voorbereiding gestart om deze op te leveren in Q2 2021.